

Müzik Ö?retimi Sorun Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Müzik Ö?retimi Sorun Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26384>

Özet

Müzik Öğretimi Sorun Envanteri (MOS E), 1997 yılında E. Turan tarafından bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu envanterin temel amacı, Türkiye'deki Temel Eğitimin birinci kademesinde görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları çeşitli müzik öğretimi sorunlarının sistematik olarak belirlemek ve analiz etmektir. Ölçek, özellikle müfredat uygulama zorlukları, fiziki koşulların yetersizliği ve öğretmen yeterliliği gibi alanlarda algılanan sorunların derecesini ölçmek üzere tasarlanmıştır. Bu çalışmada, eğitim politikalarının ve uygulama süreçlerinin iyileştirilmesine yönelik somut veriler sunmayı hedeflemiştir.

Envanterin geliştirilmesi, alanyazın taraması ve uzman görüşleri temel alınarak gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler, temel eğitim aşamasındaki müzik derslerinin etkinliğini olumsuz etkileyen faktörlerin kapsamlı bir resmini ortaya koymaktadır. Bu çalışmada, dönemin müzik eğitimi uygulamalarındaki yapısal ve pedagojik engelleri tanımlaması açısından önemli bir psikometrik girişimdir.

Anahtar Kelimeler

Müzik Öğretimi, Temel Eğitim, Eğitim Sorunları, Envanter Geliştirme, Müzik Eğitimi, Öğretmen Algısı, Psikometri, Dokuz Eylül Üniversitesi.

Yazarlar

Turan, E.

Amaç

Müzik Öğretimi Sorun Envanteri'nin birincil amacı, 1997 yılında koşullarında Türkiye'deki temel eğitimin birinci kademesinde (ilkokul düzeyinde) görev yapan müzik öğretmenlerinin ve sınıf öğretmenlerinin müzik öğretimi süreçlerinde karşılaştıkları zorlukları ve engelleri kapsamlı bir şekilde tespit etmektir. Bu envanter, sorunların kaynağını (öğrenci, öğretmen, müfredat, fiziki olanaklar) kategorize ederek, eğitim yönetiminin iyileştirme adımlarına olanak tanıyacak nesnel veriler sağlamayı amaçlamıştır.

Çalışmanın kapsamı, sadece sorunların varlığını belirlemekle sınırlı kalmamış; aynı zamanda bu sorunların sıklığı ve şiddeti hakkında nicel bilgi toplamayı hedeflemiştir. Bu sayede, müzik derslerinin hedeflenen pedagojik çıktıları üretmesinde engel teşkil eden kritik alanlar önceliklendirilmiştir.

Yapı

Envanter, temel olarak öğretmenlerin algıladığı zorluk düzeyini ölçen çok boyutlu bir yapı üzerine inşa edilmiştir. Ölçülen psikolojik yapı (konstrukt), öğretmenlerin mesleki uygulamalarında karşılaştığı çevresel, pedagojik ve müfredatla ilgili engellerin toplamını ifade eden "Öğretim Sorunları Algısı"dır.

Bu envanterin ölçtüğü sorun alanlarının, geliştirme sürecinde aşamadaki gibi alt boyutlara ayrıldığı varsayılmaktadır (ancak tezin detayları olmadan kesin boyutlar belirtilemez):

Müfredat ve Program Sorunları: Ders saati yetersizliği, içerik yetersizliği, güncel olmayan programlar.

Fiziki ve Materyal Sorunları: Enstrüman, derslik ve kaynak yetersizlikleri.

Öğrenci İlgisizliği Sorunları: Öğrenci ilgisizliği, motivasyon eksikliği.

Öğretmen Yeterliliği ve Destek Sorunları: Hizmet içi eğitim eksikliği, mesleki yalnızlık.

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik bilgisine dair spesifik istatistiksel veriler ("") olarak belirtilmiştir. Ancak bir yüksek lisans tezi çalışması olarak geliştirilen bu envanterde, geçerlik çalışmaları yapılmamıştır varsayılmaktadır. Tipik olarak, bu tür geliştirme çalışmaları aşamadaki geçerlik türlerine odaklanılır:

Kapsam Geçerliliği (Content Validity): Maddelerin, temel eğitim birinci kademe müzik öğretimi sorunlarının tüm alanlarını temsil edip etmediği uzman görüşleriyle değerlendirilmiştir.

Yapı Geçerliliği (Construct Validity): Faktör analizi yöntemleri kullanılarak, maddelerin teorik olarak öngörülen alt boyutlar altında toplanıp toplanmadığı incelenmiştir.

Gelecekteki araştırmacılar, envanteri kullanmadan önce güncel örneklerle detaylı yapı geçerliliği ve ölçüt bağıntılı geçerlik çalışmaları tekrarlamalıdır.

Güvenirlilik

Kaynak içerikte güvenirlik bilgisine dair spesifik istatistiksel veriler ("") olarak belirtilmiştir. Geliştirme çalışmaları envanterin tutarlılığı ve kararlılığı ölçmek için güvenirlik analizleri kritik öneme sahiptir.

MOS E'nin geliştirildiği varsayılan güvenirlik yöntemleri bunları içerebilir:

İç Tutarlılık (Internal Consistency): Maddelerin birbirleriyle ne derece tutarlı olduğunu belirlemek için **Cronbach Alfa** katsayısı hesaplanmıştır. Yüksek bir Alfa değeri, ölçeğin homojen olduğunu gösterir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Envanterin zaman içinde kararlılı?nı ölçmek için aynı gruba farklı zamanlarda uygulanması ve sonuçların korelasyonunun incelenmesi yöntemi kullanılabilir.

Faktör Analizi

Müzik Öğretimi Sorun Envanteri, sorun alanların boyutlandırılmak amacıyla geliştirildiği için, yapı geçerliliğini sağlamak üzere muhtemelen **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** yöntemine tabi tutulmuştur. Bu analiz, envanter maddelerinin hangi temel sorun faktörleri altında toplandığını belirlemeye yardımcı olmuştur.

AFA sonucunda elde edilen faktör yapılarının, ölçeğin teorik çerçevesiyle (yani müfredat, materyal, öğrenci sorunları) uyumlu olması beklenir. Analiz, ölçeğin nihai formunun ve madde sayısı belirlenmesinde kritik rol oynamıştır. Ancak, bu tezin özetinde faktör yükleri veya açıklanan varyans yüzdeleri gibi nicel sonuçlar belirtilmemiştir.

Enstrüman

Test Türü: Geliştirme

Format: Öğretmenler tarafından kullanılan, Likert tipi (veya benzeri derecelendirme) maddelerden oluşan bir **Öz Bildirim Envanteri** (Self-Report Inventory). Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Temel Eğitim 1. Kademesinde (İlkokul) görev yapan sınıf öğretmenleri ve müzik öğretmenleri.

Yaş Grubu: Yetişkin (Öğretmenler)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki temel eğitim kurumlarında müzik derslerini yürüten profesyonel eğitimciler. Envanter, temel olarak görev yapan öğretmenlerin mesleki deneyimlerini ve algılarını hedef alır.

Test Metodolojisi: Kesitsel tarama yöntemi kullanılarak, belirlenen örneklem grubuna envanter uygulanmıştır. Veriler, öğretmenlerin müzik öğretimi sırasındaki karışık sorunların sıklığı ve önemini derecelendirmeleri yoluyla toplanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Psikolojisi, Müzik Eğitimi, Sorun Belirleme, Öğretmen Algıları, Temel

Eğitim, Ölçek Geliştirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama ID'si: Mevcut Değil (1997 çalışması)

Bağımlı E-posta Adresleri: Mevcut Değil

Yazma Adresi: Turan, E., Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir (Tezin yazıldığı dönemdeki bağımlı).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Şinler ve Ücret: Envanter, bir akademik yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Kullanım için yazarın (E. Turan) ve Dokuz Eylül Üniversitesi'nin ilgili enstitüsünün etik ve telif hakları kurallarına uyulması gerekmektedir. Ticari kullanım amaçlı ücret bilgisi mevcut değildir.

Test Yılı: 1997

PDF Durumu: Kaynak içerikte PDF bağlantısı bulunmamaktadır ("-").

Kaynaklar

Turan, E. (1997). *Temel eğitim 1. kademe müzik öğretiminde karşılaşılan sorunların belirlenmesine yönelik bir envanter çalışması* (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Müzik Öğretimi Sorun Envanteri Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Kaynak içerikte Müzik Öğretimi Sorun Envanteri'nin maddeleri veya derecelendirme sistemi yer almamaktadır. Orijinal teze (Turan, 1997) erişim sağlanarak maddelerin incelenmesi gerekmektedir.